

говедаря. И позна ни и поиде да сказа фсело (въ село). И приидоша человѣци сась ладиа, ала и тая ладиа — смертное корито есть. Узема три-четири человѣци, а конете преплавать голи. Ами като накаражме конете да преплавуват, нели побѣгна назадъ у гору единъ конъ! Боже мои, какво да сторимъ? Притимнѣ¹⁾. Ония коне минаха отсрѣща, тоя поиде по-гору — они²⁾ ли да гледаме, того³⁾ ли да фатиме? Ами оную смертною рѣку нощемъ у темнота, како да приминемъ — хочемъ вси да се издавимъ! Ала подаде Богъ, та ония конъ не поиде на далеко: разварна⁴⁾ са и поиде при ония коне. И като минахме оная рѣка, свѣтна ни мало на очи, почто камто Враца толкова страхъ не имаше отъ карджалите. И поидохме на Враца. И то лѣто тамо сѣдяхъ до святаго Димитрия. Не смѣихъ да изляза повонъ⁵⁾ никакъ.

И по святаго Димитрия востанахъ и поидохъ на Плевенъ. И тамо бѣха Пазванските хайдути. И сѣдяхъ до святаго Николая, и собраха поповите мириата. Послѣ видѣхъ, како наченаха они⁶⁾ много да ся собираять на Плевенъ, убояхъ ся да ми не учинять никакой злъ.

И востанахъ отъ Плевенъ въ лѣто 1799 на декември мѣсеса и поидохъ на Никополь да преминемъ Дунаву и да поидемъ пакъ на Влашко. Ала Дунаву като беше замерзналь и отъ две страни, та не можаше да се помине, за това сѣдехме у Никополи шестъ дни. Послѣ чухме, како иди у Никополи Гявуръ-Имамъ⁷⁾ и убояхсе. и много пари подадухъ⁸⁾ и принесоха ни на Дунаву. Ала сась каковъ страхъ! Проби ся ледо⁹⁾ и потъна единъ конъ и удави ся. А ония коне¹⁰⁾ сверзаха и на ледо ги на дъска привлякоха. И докле поидемъ на Зимничъ, хочехме отъ студъ да помреми... Влашка земля гола, не познава ся ни путь, ни мѣсто... Шесть часа есть, — едвамъ за три дни поитохме.

Въ лѣто 1800 паки ся подигна войска царскя верхъ Пазванджия — Мурузъ-бей¹¹⁾ Букурешкий изъ Влашко, а пашии¹²⁾ отъ Турско¹³⁾. Ала за каковая причина, да ви ска-

¹⁾ Притъмнѣ. ²⁾ Тѣхъ ли. ³⁾ Този, онзи ли. ⁴⁾ Възвѣрна се. ⁵⁾ Вънъ изъ града. ⁶⁾ Пазванските хайдути. ⁷⁾ Едътъ отъ военачалниците на Пазваноглу. ⁸⁾ За да ги пренесатъ. ⁹⁾ Ледътъ. ¹⁰⁾ Другитѣ. ¹¹⁾ Князъ Морози. ¹²⁾ Пашиятѣ. ¹³⁾ Главниятъ турски министъръ въ Цариградъ възложилъ на Морози да разбие Пазваноглу, което Капитанъ-паша не можалъ да направи.